

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ДОКЛАД

от съгласувателна среща апелативен район София

На 14.04.2022 г. в гр. София, в сградата на ЦОА „Кръстьо Цончев” се състоя съгласувателна среща по проектна дейност 5 „Съгласувателна политика и обсъждане сред професионалната общност“ по Проект № BG05SFOP001-3.003-0135, с наименование „Българската адвокатура – силна и обновена”, който се финансира по Оперативна програма „Добро управление“ по Процедура BG05SFOP001-3.003 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор „Граждански контрол върху реформата в съдебната система“.

На срещата присъстваха адвокати съгласно приложен списък, сред които представители на Адвокатска колегия София, Варна, Хасково, Русе, Благоевград и Враца, които практикуват в София и представители на УО на ОПДУ, както и членове на ФИПП.

Срещата започна в 14:30 часа и приключи в 17:15 часа.

Обсъждането бе открито от адв.Люба Манолова, която направи встъпителни разяснения за проекта и неговата цел. На присъстващите в залата на Център за обучение на адвокати „Кръстьо Цончев“, адв.Манолова поясни, че крайната цел на проекта е да се създаде проект за нов Закон за българската адвокатура, с който да бъдат премахнати празните в действащия закон, да бъдат преустановени създадените с действащия закон порочни практики в работата на самоуправляващата се адвокатска общност, както и да бъде отговорено на предизвикателствата на динамично развиващите се обществени отношения в сферата на професионалната защита на гражданите, като част от цялостната съдебна реформа и с оглед повишаване авторитета на адвокатската професия. Адвокат Манолова предостави думата на ръководителя на изпълнителя на проекта адв.Меглена Хари Гунчева.

Адв.Гунчева в качеството си на законен представител на изпълнителя – Фондация „Институт по право и правосъдие“ представи на аудиторията

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

членовете на екипа, работил по създаване на Концепцията за нов Закон за българската адвокатура (Концепцията), както и какви са били съображенията му при предвиждане на съответното съдържание на тази основна рамка.

Адв.Ванкова – член на екипа, поясни, че целта на тези обсъждания е да се чуе и вземе предвид мнението, забележките, допълненията и др. на пряко заинтересуваните лица – практикуващите адвокати. Да се обърне внимание върху дискуссионните акценти в Концепцията и предвидените с нея промени. Призна, че самият екип, при създаване на Концепцията, е имал доста разногласия и спорове, поради което се нуждае от мнението на колегите си, за да се доведе начинанието до възможно най-приемлив концептуален и съдържателен вариант.

С така направеното въведение, адвокати Ванкова и Гунчева започнаха да назовават дискуссионните акценти, около които екипът е имал разногласия и спорове, а именно:

- чл.4 от действащия ЗА по въпроса – *Каква да е продължителността на задължителния адвокатски стаж?*

- чл.5, ал.2 от действащия ЗА по въпроса – *Да остане ли или да отпадне в бъдещия закон условието за несъвместимост на адвокатската професия със статут на търговец у адвоката?*

- чл.5, ал.1, т.5 от действащия ЗА по въпроса – *Как да се реши несъвместимостта на лишеното от юридическа правоспособност лице със статута на адвокат?*

- *Дали да се предвиди ново изискване при възникване на адвокатска практика у бивши магистрати, предвиждащо невъзможност упражняващите адвокатската професия бивши магистрати да не упражняват професията „адвокат“ за период от 2 години в съдебния район, в който са правораздавали като магистрати?*

По така поставените дотук дискуссионни въпроси, особено по последния, думата поиска адв.Методи Лалов (бивш съдия в СРС и бивш председател на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

СРС). Той изрази съображение за нерационалност на така предлаганата отрицателна предпоставка или изискване, като изтъкна следното:

Първо – че предвид вложеното в предложеното съображение за избягване на предубеденост и конфликт на интереси на бившите колеги – правораздаващи магистрати, на съответния адвокат, то срокът от 2 години изобщо не е достатъчен, поради което такава мярка би се явила неефективна да породи целените последици;

Второ – защо да се наказва съответното лице – адвокат, вместо да се санкционира или дисциплинира съдията, който е допуснал неправомерно и незаконосъобразно толериране на бившия магистрат и настоящ адвокат.

В тази връзка адв.Меглена Гунчева изрази мнение, че нещата големия град са значително по-различни отколкото в по-малките населени места със статут на съдебни райони. Приведе примери за прояви на явна необективност от страна на съдебни състави, обусловена именно от тази обвързаност или емпатия към бивш колега и настоящ адвокат.

Пак в тази връзка, адв.Кишкова отправи забележка, че адвокатите нямат съдебни райони и предвид този безспорен факт, няма нито резон, нито основание за въвеждането на такова изискване, което според нея може да се превърне в предпоставка за злоупотреби чрез заобикаляне на закона – от една страна или за елиминиране на неудобни колеги – от друга страна и др.п.

Адв.Св.Николов получи думата и заяви мнение, че такова изискване е дискриминационно, поради което не следва да намира място в бъдещия проектозакон. Изрази и мнение, че разпоредбите, изискващи определен достъп до адвокатската професия противоречат на ПЕС.

Адв.Л.Манолова възрази на адв.Николов, че при изготвяне на Концепцията са съобразени практиките на адвокатурите на 25 държави, поради което не е съгласна с мнението на колегата Николов, че подобно изискване за достъп до упражняване на адвокатската професия е в разрез с ПЕС.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Адв.Г.Георгиева получи думата и заяви, че е съгласна с възражението на адв.Лалов, както и с мнението му, че с такава рестрикция няма да може да се преодолее визираната зависимост, т.е. да се постигне целения резултат.

Адв.Л.Манолова получи думата и насочи дискусията към въпроса – *Трябва ли да има въвеждащ изпит по деонтология и ролята на адвоката в съдебната система?*

В този контекст, адв.Ванкова зачете предложенията на колегите, взели участие в обсъждането на Концепцията в гр.Пловдив.

По така поставения дискуссионен акцент, адв.Кишкова получи думата и заяви мнение, че по наблюденията си от продължителната си работа в големи адвокатски кантори, е с убеждение, че срокът от 2 години за встъпителен стаж за придобиване на адвокатска правоспособност, е прекомерно дълъг. Според нея оптималният и достатъчен срок е 6-месечният, в който може да се разбере дали този кандидат-адвокат е адаптируем и годен или не. Едновременно с това запита следното: *Встъпителният стаж за стажант-адвокатите, като какъв ще им се зачита и как/дали в това време те биха се съгласили да работят без заплащане?*

По така зададените въпроси бяха дадени разяснения от адв.Ванкова.

Адвокат Св. Николов отправи процедурен въпрос, като попита – *Какво следва след обсъжданията на Концепцията? Ще бъде ли разработена нова Концепция по поставените в хода на обсъжданията забележки и направените допълнения?*

След дадените по поставените от него въпроси обяснения от адв.Гунчева, адв.Ванкова и адв.Манолова, адв.Николов предложи следното: *Всички направени предложения в хода на провежданите в апелативните съдебни райони обсъждания, да бъдат обсъдени и анализирани от екипа и ако има нова Концепция, същата отново да се подложи на обсъждане.*

По това предложение от страна на адв.Ванкова беше пояснено, че поставените въпроси, дадените становища и мнения, както и направените

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

забележки и предложения по Концепцията ще бъдат анализирани, обсъдени и съобразени, но друга концепция няма да има, а всичко това ще намери отражения в бъдещия законопроект.

Адв.Николов получи отново думата и заяви, че настоява за отпадане на встъпителния стаж.

Поставен на обсъждане бе въпроса за сдружаванията на адвокати. В тази връзка адв.Ванкова постави в центъра на дебата въпроса – *Какво се случва при разделяне на дружество и разтурване на съдружие?*

В този контекст, адв.Гунчева пък постави въпроса за последиците от смъртта на адвокат, който е упражнявал адвокатската професия в хипотезите на: самостоятелна кантора; адвокатско дружество или адвокатско съдружие.

Адв.Кишкова на свой ред постави въпроса – Какво се случва при смърт на адвокат или при разваляне на дружество или съдружие в условията на учредено и висящо представителство, с предварително договорен резултативен хонорар, след като същият нито се включва в общия капитал на дружеството, нито в текущата сметка. Посочи съществен проблем в практиката на ВКС, като в едни от случаите същият съд е решавал, приемайки, че резултативен хонорар не може да бъде присъден, ако по делото не бъде представено предварително сключено споразумение, а в други случаи го присъжда. Изрази мнение, че формите на сдружаванията на адвокати трябва да се запазят такива, каквито са сега, тъй като са по-прости и поради това – приложими. Но в замяна на това е необходимо да се уреди подробно института на ликвидацията, която да се урежда със споразумение(опростено споразумение) по принципа на законното представителство или изцяло да се направи препратка към ТЗ, но това да се уреди подробно в проектозакона.

Думата получи адв.Данчо Стоянов, който възрази на колежата Кишкова, че в никакъв случай не трябва да се препраща към ТЗ, а само да се уреди подробно в проекта на ЗБА.

Адв.Кишкова взе думата и заяви, че трябва да има правна норма, която да предвижда, че при разделяне на адвокатски съдружие или дружество, клиентите

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

трябва да бъдат уведомени, като им се предостави възможността сами да избират при кой бивш съдружник или адвокат от бившето дружество да остане или да се откаже. Посочи, че по въпроса има съдебна практика по чл.606 ТЗ и изрази мнение, че при разтурване на адвокатското дружество, на същото трябва своевременно да му се поиска отписването. Вметна също, че по друг начин трябва да се разглежда въпроса за давността.

Адв.Ванкова привлече вниманието на участниците в обсъждането върху въпроса – *Кога и къде следва да се прилага изключителната адвокатска дейност и кои действия следва да се считат за такава?* Например, при осъществяване на нотариално удостоверявани сделки, дали изключителната адвокатска дейност да бъде обвързана с определена цена на сделката; дали такава следва да е всяка дейност, свързана с издаването на ИАА?

Адв.М.Гунчева зададе следните дискуссионни въпроси:

- *Могат ли правните консултации да представляват изключителна адвокатска дейност?*

- *Следва ли в рамките на изключителната адвокатска дейност да бъде допуснато по изключение представителство от юрисконсулти?*

- *Трябва ли да има към МП регистър на действащите юрисконсулти с правоспособност?*

Думата получи адв.Иван Чолаков (резервен член на ВАДВС), който потвърди, че е нужно отграничаване на изключителната адвокатска дейност с оглед отговорността и квалификацията, както и поради ред други причини. Изрази мнение, че не може лице, което не е адвокат да дава правни съвети, които да предизвикат съществени последици в правната сфера на клиента.

Адв.М.Гунчева запитва – *Как би могло да бъде извършено такова отграничение?*

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Адв.Чолаков изрази мнение, че при общественото обсъждане на законопроекта трябва да се разяснява, включително и медийно, че допускането на процесуално представителство следва да е дейност само на правоспособни адвокати, тъй като противното уврежда интереси и права на клиенти и не гарантира качество на юридическата услуга. Не трябва да се допуска и приемането на юрисконсулти в Адвокатурата при преференциални условия. Всичко това се налага от обществените отношения, потребности и интерес.

Адв.Лалов получи думата и изрази мнение, че когато упражняването на дадена професия е поставено под определени условия, като например членуване в определена АК или някакви финансови или други условия, се явява неоправдано рестриктивно и необосновано.

Адв.Чолаков взе думата и даде пример, че ако се задълбаем в някои европейски правни норми ще открием, че сегашните разпоредби в ресорните закони за нотариусите, за ЧСИ и др.п. противоречат на европейските.

Адв.Д.Стоянов получи думата и заяви, че Адвокатурата в България трябва да се развива на апелативно ниво, а ВАДвС трябва да се състои от ръководителите на териториалните структури на Адвокатурата и да има само представителни и изпълнителски функции. Освен това изрази своето мнение, че е съгласен с изискването бивш магистрат, упражняващ адвокатска професия, да не може да действа поне 2 години в съдебния район, в който е правораздавал, а също така – само съдии и др. магистрати със стаж като такива над 7 години, да имат правото да бъдат приемани в Адвокатурата без изпит. Що се касае до вътрешната организация, адв.Стоянов заяви мнение, че задължително трябва да бъде по-обстойно регламентирана дейността на адвокатите по чл.38 от действащия ЗА, както и да бъде регламентираното и правото им на отпуски.

Адв.Кишкова получи думата и заяви, че е категорична, че изключително процесуално представителство може да бъде само процесуалното представителство. Препоръча да се погледне КРБ и да се анализират всички производства, в които се защитават права и интереси. Да бъде препоръчително, а не задължително, ако нещо не е предвидено в закон. Изрази становище, че всички останали юридически професии са много по-добре уредени от нашата,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

тъй като имат право на реклама и са гъвкави. Наред с това посочи проблем с конфликта на интереси при условията на свързаност на лицата (адвокатски семейства) и поиска да се помисли как това да се регламентира в законопроекта, като отрицателна предпоставка или условие.

Наред с това повдигна дебат относно гласуванията на адвокатите в рамките на органите им и заяви мнението си, че същото трябва да бъде лично и електронно. Изрази мнение, че модерната българска Адвокатура трябва да инвестира за създаване на електронно поименно гласуване. В тази връзка заяви убеждението си, че трябва да се идентифицира, като най-тежко нарушение извършването на избори по списъци, по които да се гласува, а такива нарушения трябва да бъдат санкционирани с най-тежки дисциплинарни наказания, като например – лишаване от право за участие в избори и ръководни органи на Адвокатурата; лишаване от право за упражняване на адвокатска дейност или др.п. Заяви също, че дисциплинарното производство пази чистотата на професията.

Адв.Ванкова взе думата, за да отбележи и проблем с призоваването на адвокати за заседание в ДС. В тази връзка тя запита – *Какъв процесуален ред за обжалване да изберем?*

Адв.Кишкова заяви мнение, че трябва да се разпишат нарочни процесуални правила и те да бъдат кодифицирани. Счита, че именно НПК трябва да е приложимия закон за дисциплинарните производства, като производствения ред при тях да е еднакъв както за редови адвокат, така и за органи на Адвокатурата. Даде за пример приложимостта на НПК в дисциплинарните производства спрямо съдии. В тези производства е предвидено, че 3-ма съдии стават докладчици, докато в ЗА – такъв става само едно лице. Посочи и друга отлика – дисциплинарните производства спрямо съдии завършат с окончателно решение, докато в поред ЗА не е така. Ето защо счита, че организацията на дисциплинарните производства спрямо съдии е много по-добра, поради което трябва да мисли за привнасянето ѝ по отношение на Адвокатурата. Подчерта, че в действащия закон е тотално пренебрегната презумпцията за невинност. Освен това, след като по КРБ и законите всеки гражданин има право на свободен

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

достъп до правосъдие, то защо от това число да са изключени само адвокатите, каквото е положението, установено със сега действащия ЗА.

Адв.Стоянов даде пример как сега адвокатът не е защитен и от неоснователни жалби на клиенти срещу него. Ето защо и тук трябва да се помисли за някакви по-сериозни защиты и обезщетения, включително и чрез ползване на застрахователни премии.

Адв.Кишкова взе думата и изрази подкрепата си за идеята за ситуирането на дисциплинарните съдилища в апелативните райони, за да може адвоката да разполага с възможността да се защити и да участва лично. А актовете на ДС да са обжалваеми пред ВКС, НО.